МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

«09» листопада 2026 р. *м. Івано-Франківськ* № 628-Д

Про введення в дію рішення
вченої ради ХДУ від 26.10.2026
щодо затвердження Порядку розгляду
в Херсонському державному університеті
повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату,
фальсифікації, фабрикації в академічному творі
(академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких)
особі було присуджено ступінь вищої освіти,
науковий ступінь або присвоєно вчене звання

На підставі рішення вченої ради Херсонського державного університету (протокол від 26.10.2026 № 4).

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію рішення вченої ради від 26.10.2026 щодо затвердження Порядку розгляду в Херсонському державному університеті повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання (додаток).
2. Керівниці відділу забезпечення якості освіти Черкашиній Т.О. забезпечити розміщення Порядку розгляду в Херсонському державному університеті повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання на офіційному сайті університету.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на першого проректора Омельчука С.А.

Ректор **Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ**

Сергій Омельчук
Володимир Олексенко
Галина Михайленко
Тетяна Черкашина

Ознайомити: першого проректора, проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, керівників структурних підрозділів, науково-педагогічних працівників.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Херсонського
державного університету
від 09.11.2026 № 628-Д

ПОРЯДОК
розгляду в Херсонському державному університеті повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Порядок розгляду в Херсонському державному університеті повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання (далі – Порядок) регулює:

— процедури розгляду Херсонським державним університетом (далі – Університет) та його уповноваженим органом повідомлень про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання.

— порядок розгляду рішень Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО);

— порядок розгляду скарг на рішення уповноваженого органу Вченою радою Університету.

1.2. Університет ухвалює рішення про позбавлення або відмову у позбавленні ступеня вищої освіти, наукового ступеня або вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності відповідно до законів України «Про академічну доброчесність», «Про вищу освіту», Порядку позбавлення ступеня вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2026 року № 1145, Статуту Херсонського державного університету, Положення про академічну доброчесність Херсонського державного університету та інших нормативно-правових актів України й нормативних актів Університету.

1.3. Уповноваженим органом, що здійснює розгляд повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в

академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання, в Університеті є Комісія з питань академічної доброчесності університету (далі – уповноважений орган).

1.4. Уповноважений орган розглядає повідомлення про можливі факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації в академічних творах, які стали підставою для присудження Університетом ступеня вищої освіти, наукового ступеня або присвоєння вченого звання.

Підставою для розгляду є:

- безпосереднє звернення стосовно порушень академічної доброчесності;
- повідомлення, що надійшло від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність».

2. ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ЗМІСТУ

Будь-яка особа, яка володіє підтверджуючими доказами, має право подати до Університету повідомлення про виявлені ознаки академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації в академічному творі/творах, на підставі або з урахуванням яких особі було присуджено (присвоєно):

- ступінь вищої освіти;
- науковий ступінь;
- вчене звання.

Заяву (повідомлення) подають у письмовій або електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису (КЕП/ЕЦП) на офіційну адресу Університету. Датою надходження є дата офіційної реєстрації в Університеті.

2.1. У заяві (повідомленні) обов'язково зазначають:

– повне найменування закладу, до якого подають повідомлення;

– відомості про заявника (фізичну або юридичну особу): прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) або повне найменування юридичної особи, контактна інформація (поштова адреса, номер телефону, адреса електронної пошти);

– відомості про особу, стосовно якої подають повідомлення: прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), дані про здобуту вищу освіту (ступінь, рік випуску, спеціальність, освітню програму), а також відомості про місце роботи та засоби зв’язку (поштову чи електронну адресу, номер телефону за наявності), якщо така інформація відома заявнику;

– відомості про рішення, на підставі чи з урахуванням якого особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання;

– бібліографічний опис оскаржуваного академічного твору та поштову чи електронну адресу, номер телефону його автора (якщо така інформація відома заявнику);

– покликання (URL-адреса) на сторінку Національного репозитарію академічних текстів або сторінку офіційного вебсайту, де оприлюднено електронний примірник твору, або DOI;

– бібліографічні описи джерел неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок або результатів інших авторів без належного посилання, та/або відомості про факти фабрикації чи фальсифікації;

– URL-адреса або DOI офіційного вебсайту, де розміщено джерело академічного плагіату, електронна копія такого джерела та/або інформація про фабрикацію, фальсифікацію (репозиторій, бібліотека, науковий журнал, музей, наукова установа, заклад освіти, орган державної влади чи їхні структурні підрозділи тощо).

2.2. Якщо джерело, з якого запозичено текст (джерело академічного плагіату), розміщено не на офіційному вебсайті або репозитарії, заявник разом із повідомленням надає копію цього джерела, що має обов'язково містити:

– повний текст твору із зазначенням його автора;

– дату оприлюднення (або дату підписання до друку / опублікування);

– вихідні відомості видання (або фото / сканкопію титульної сторінки, звороту титулу та змісту).

Для публікацій, створених автором безпосередньо для розміщення в мережі «Інтернет», вихідні відомості видання не подають.

2.3. У разі відсутності джерела академічного плагіату в мережі «Інтернет»:

– до повідомлення додають паперовий примірник або копію (зокрема електронну) джерела академічного плагіату, про що робиться застереження в тексті повідомлення;

– у разі надання копії заявник зазначає про її повну ідентичність оригіналу;

– обов’язок доведення ідентичності електронної копії оригіналу покладають на заявника.

2.4. До повідомлення про виявлені ознаки академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації в академічному творі / творах обов’язково додають:

– опис (зміст) порушення академічної доброчесності, допущеного в академічному творі, на підставі або з урахуванням якого особі, стосовно якої подано повідомлення, присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

– зіставлення фрагментів оскаржуваного академічного твору та відповідних фрагментів джерел академічного плагіату та/або наведенням відомостей про фабрикацію, фальсифікацію;

– примірники або копії джерел академічного плагіату (для офлайнових джерел або неофіційних сайтів – із дотриманням вимог пункту 2.2).

3. ПЕРЕВІРКА ПОВІДОМЛЕННЯ, ІНФОРМУВАННЯ ТА ПРАВА УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

Повідомлення про виявлені ознаки академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації протягом 24 годин з моменту надходження (крім вихідних і святкових днів) реєструють в Університеті та протягом двох робочих днів передають уповноваженому органу для проведення первинної формальної та змістовної перевірки.

3.1. Уповноважений орган протягом десяти робочих днів з дати реєстрації повідомлення здійснює попередній розгляд його на відповідність визначеним вимогам (п. 2 цього Порядку) та ухвалює рішення про прийняття повідомлення до розгляду або про залишення його без розгляду. Ухвалене рішення публікують на офіційному вебсайті Університету.

У разі залишення повідомлення без розгляду заявнику в 10-денний строк надсилають письмове повідомлення із зазначенням конкретних підстав.

У разі прийняття повідомлення до розгляду його копію надсилають особі, стосовно якої подано звернення (за наявності відомих контактних даних).

У разі прийняття до розгляду повідомлення щодо дисертації доктора філософії (якщо захист відбувся в разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або публікацій за темою такої дисертації, уповноважений орган протягом 5 (п’яти) робочих днів вносить відповідну інформацію до інформаційної системи НАЗЯВО.

3.2. Для забезпечення належного та всебічного аналізу повідомлення уповноважений орган наділений правом:

– запитувати та одержувати у визначеному законодавством порядку документи й матеріали, необхідні для розгляду справи;

– залучати зовнішніх незалежних експертів для підтвердження або спростування фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації;

– застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для перевірки викладених обставин та автоматизованого аналізу тексту академічного твору.

4. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ТА УХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ УПОВНОВАЖЕНИМ ОРГАНОМ

Процедура розгляду повідомлень та ухвалення рішень уповноваженим органом покликана забезпечити дотримання високих стандартів академічної доброчесності, неупередженість та прозорість перевірки.

4.1. Уповноважений орган перевіряє викладені в повідомленні відомості, здійснює аналіз академічного твору на наявність академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації та ухвалює рішення за результатами проведеного аналізу.

Рішення за результатами проведеного аналізу ухвалюють протягом шести місяців з дня отримання повідомлення.

4.2. Для запобігання конфлікту інтересів або в разі потреби в додатковій експертизі уповноважений орган може залучати фахівців (науково-педагогічних чи наукових працівників) з інших закладів освіти та наукових установ.

За наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів або інших підстав, що можуть свідчити про упередженість члена уповноваженого органу, він підлягає відводу.

Підстави для відводу:

– заява особи, яка подала повідомлення (заявника);

– заява особи, стосовно академічного твору якої розглядають справу;

– заява про самовідвід самого члена органу.

Письмову заяву подають до початку розгляду повідомлення на засіданні уповноваженого органу.

Член уповноваженого органу, щодо якого вирішують питання про відвід / самовідвід, не бере участі в голосуванні з цього питання.

4.3. Не пізніше ніж за три робочі дні до засідання уповноваженого органу заявникові та особі, щодо якої подано повідомлення, електронною поштою (або іншими засобами зв'язку, якщо вони відомі) надсилають:

– інформацію про дату, час і місце розгляду справи по суті;

– проєкт рішення уповноваженого органу.

Інформацію про дату, час і місце засідання оприлюднюють на офіційному вебсайті Університету.

Участь сторін у засіданні не є обов'язковою. Вони вважаються належно повідомленими з дня, наступного за днем відправлення повідомлення (або публікації на вебсайті Університету, якщо засоби зв'язку з особою невідомі).

4.4. Заявник та особа, щодо якої подано повідомлення (особисто або через представника), мають право:

– бути поінформованими про початок розгляду, а також про дату, час і місце засідання;

– бути присутніми під час розгляду справи на відкритій частині засідання уповноваженого органу;

– ознайомлюватися з усіма матеріалами справи та результатами перевірки, надавати до них зауваження;

– надавати усні й письмові пояснення, заперечення або відмовитися від надання їх;

– брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

4.5. Засідання уповноваженого органу з розгляду справи по суті складається з двох частин:

Відкрита частина, на якій мають право бути присутніми заявник, особа, щодо якої розглядають справу, їхні представники, а також інші особи, запрошені уповноваженим органом. У відкритій частині оголошують доповідь про підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені обставини та

висновок по суті. Голова засідання може надати присутнім сторонам слово для пояснень і відповідей на запитання.

Закрита частина, у якій беруть участь лише члени уповноваженого органу для прийняття підсумкового рішення. На закритій частині засідання уповноважений орган ухвалює одне з двох рішень:

– про позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня чи вченого звання – у разі підтвердження фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації;

– про відмову в позбавленні ступеня вищої освіти, наукового ступеня чи вченого звання – у разі спростування або невстановлення зазначених порушень.

4.6. Рішення має бути обґрунтованим і ґрунтуватися на повному та всебічному дослідженні доказів.

Рішення уповноваженого органу оприлюднюють на вебсайті Університету протягом п’яти робочих днів з дня його прийняття.

Рішення щодо дисертації доктора філософії (захищеної в разовій спецраді після 31.12.2022) та публікацій за її результатами протягом п’яти робочих днів додатково вносять до інформаційної системи НАЗЯВО.

Рішення про позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня чи вченого звання набирає чинності на наступний робочий день після закінчення строку на оскарження його (якщо скаргу не було подано).

4.7. Оскарження можливе протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення Уповноваженого органу або з дня закінчення 6-місячного строку на розгляд повідомлення.

Скаргу подають до НАЗЯВО.

5. РОЗГЛЯД РІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ОСКАРЖЕННЯ

5.1. Розгляд рішення НАЗЯВО.

Уповноважений орган розглядає рішення НАЗЯВО, ухвалене за результатами розгляду скарги, та ухвалює відповідне рішення протягом 10 робочих днів з дня його отримання Університетом.

5.1.1. Уповноважений орган може прийняти одне з таких рішень:

– про позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня або вченого звання – у разі встановлення НАЗЯВО фактів академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації в академічному творі (творах).

– про відмову в позбавленні – у разі невстановлення НАЗЯВО фактів академічних порушень.

Уповноважений орган повідомляє НАЗЯВО про ухвалене рішення не пізніше наступного робочого дня після прийняття його.

5.1.2. Рішення про позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня або вченого звання набирає чинності на наступний робочий день після завершення строку на оскарження його, якщо скаргу подано не було.

5.2. Порядок подання та розгляду скарги вченою радою Університету.

Скарга на рішення уповноваженого органу, прийняте за результатами розгляду рішення НАЗЯВО, може бути подана до вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення уповноваженого органу.

Подану скаргу обов'язково реєструють у загальному відділі Університету та передають голові вченої ради Університету протягом двох робочих днів.

5.2.1. Скаргу розглядають на найближчому засіданні вченої ради Університету, але не пізніше ніж протягом 30 календарних днів з дня надходження її. Скаржника та представника Уповноваженого органу письмово повідомляють про дату, час і місце засідання вченої ради не пізніше ніж за п’ять робочих днів до проведення його.

Перебіг розгляду скарги на засіданні вченої ради передбачає:

— заслуховування доповіді голови (або уповноваженого члена) вченої ради щодо суті скарги та матеріалів справи;

— надання слова скаржникові (або представникові його) для викладу аргументів (нез'явлення належним чином повідомленого скаржника без поважних причин не перешкоджає розгляду скарги);

— заслуховування позиції представника Уповноваженого органу;

— обговорення матеріалів членами вченої ради.

5.2.2. За результатами розгляду скарги вчена рада Університету ухвалює одне з таких рішень:

— залишити рішення Уповноваженого органу без змін, а скаргу – без задоволення;

— скасувати рішення Уповноваженого органу повністю або частково та ухвалити нове рішення.

Рішення вченої ради ухвалюють лише шляхом таємного голосування більшістю голосів членів вченої ради, присутніх на засіданні. Перебіг та результати голосування фіксують у протоколі лічильної комісії та протоколі засідання вченої ради.

Рішення вченої ради за результатами розгляду скарги є остаточним у межах Університету і не потребує введення в дію наказом ректора.

5.2.3. Рішення вченої ради оприлюднюють на офіційному вебсайті Університету протягом п’яти робочих днів з дня прийняття його та набирає чинності з дня оприлюднення його. Копію рішення надсилають скаржникові та НАЗЯВО протягом трьох робочих днів з дня оприлюднення.

5.2.4. Інформацію про рішення щодо позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня та відповідної кваліфікації (кваліфікацій) або вченого звання вносить уповноважена особа Університету до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) протягом п’яти робочих днів з дня набрання таким рішенням чинності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Порядок, зміни та доповнення до нього схвалює вчена рада Університету та вводить у дію ректор відповідним наказом.

6.2. Контроль за виконанням вимог цього Порядку несуть посадові особи Університету відповідно до своїх функційних обов'язків.

Перший проректор Сергій ОМЕЛЬЧУК

Заступник голови
наглядової ради університету Євген НІКОЛАЄВ

Керівниця відділу забезпечення
якості освіти

Тетяна ЧЕРКАШИНА

ПОГОДЖЕНО

Голова Наукового товариства здобувачів,
аспірантів, докторантів і молодих учених

Анастасія ВОЛЯНЮК

Начальниця юридичного відділу Ірина НІКІТІНСЬКА

Уповноважений з антикорупційної
діяльності Олексій САКОВНІЧ